

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент та маркетинг у фізичній культурі

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»

другого (магістерського) рівня

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури і спорту
Протокол № 1 від “30” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент та маркетинг у фізичній культурі
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою курсу є: забезпечення цілісного уявлення студента про галузеву систему менеджменту і маркетингу; опанування принципами, методам і технологією управління оздоровчо-спортивними організаціями в сучасних ринкових умовах України; формування у студентів комплексу теоретичних і практичних знань та практичних навичок у галузі менеджменту, розуміння концептуальних підходів для ефективної роботи закладів фізичної культури. Засвоєння студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок з управління підприємствами різних форм власності та різної організаційно-правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в сучасний період.

Цілі:

- розкривати суть і принципи менеджменту та маркетингу, головні якості менеджера;
- використовувати прийоми оцінки внутрішнього стану підприємства;
- визначати конкурентне становище підприємств;
- передбачати можливі негативні зміни в зовнішньому, внутрішньому середовищі;
- розробляти заходи ефективній конкурентній діяльності;
- структурувати цілі і визначати методи ефективної прибуткової діяльності які застосовує менеджер;
- управляти керуючою та керованою підсистемою;
- застосувати методи керівництва, визначити повноту влади та лідерства;
- застосовувати принципи побудови нових організацій, мотивуючих факторів, контролюючих методів;
- здійснювати аналіз ефективності впровадження системи стратегічного управління;
- усвідомлювати свої особисті цілі, розуміти та адекватно оцінювати себе й інших людей, правильно розподіляти свій час, активно діяти, знімати стреси;

- подати в систематизованому вигляді досягнення різних підходів і шкіл менеджменту та їх внесок у сучасну управлінську думку;
- приймати оптимальні рішення в складних мінливих умовах.

Компетентності

ЗК-2 здатність діяти в нестандартних ситуаціях, адаптуватися до нових ситуацій, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення

ЗК-3 здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації

ЗК-7 готовність особистим прикладом позитивно впливати на оточуючих з точки зору дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя

ЗК-8 здатність самостійно набувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання, у тому числі в нових областях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності

ЗК-10 здатність до комунікації в усній і письмовій формах для розв'язування задач професійної діяльності, в тому числі й іноземною мовою

ФК-4 здатність застосовувати в освітньому процесі технології педагогічного контролю результатів навчання і виховання, інтерпретувати результати і вносити корективи в організацію освітньої діяльності і в підвищення результативності освітнього процесу з фізичного виховання

ФК-5 здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно-оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності

ФК-6 здатність вносити корективи в робочу програму, план вивчення навчального курсу, дисципліни (модуля), освітні технології, власну професійну діяльність на підставі аналізу процесів і результатів

ФК-8 здатність до формування в учнів (студентів) ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків

ФК-9 здатність здійснювати проектування освітньої, рекреаційно-оздоровчої, науково-дослідницької, організаційно-управлінської та культурно-просвітницької діяльності

ФК-10 розробляти програми і методичну документацію у сфері фізичної культури з врахуванням соціальних, морфо-функціональних, психологічних особливостей контингенту різного віку і статі, природних і економічних особливостей регіону

ФК-11 здатність розробляти цільові програми розвитку фізичної культури та туризму на різних рівнях

ФК-12 здатність представляти інтереси освітньої організації з питань фізичного виховання в державних і громадських органах управління, в ЗМІ; знаходити шляхи взаємодії з потенційними спонсорами

ФК-13 здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці

ФК-17 здатність направляти всі види своєї професійної діяльності на пропаганду здорового способу життя різних груп населення, на формування фізичної культури особистості, як комплексної, цілеспрямованої системи на основі міждисциплінарного підходу

ФК-18 здатність розробляти, реалізовувати і контролювати соціально значущі програми по залученню різних груп населення до активних занять фізичною культурою і пропаганди здорового способу, використовуючи новітні технології

Програмні результати навчання

ПРН-1 знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності

ПРН-13 вміє організовувати й оцінювати управлінський процес з використанням інноваційних технологій менеджменту, які відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку професійної сфери

ПРН-14 вмiє забезпечувати охорону життя i здоров'я учнiвської та студентської молодi у навчально-виховному процесi та позашкiльнiй дiяльностi

ПРН-17 вмiє використовувати сучаснi iнформацiйно-комунiкацiйнi технологiї i засоби масової iнформацiї для вирiшення культурно-просвiтницьких завдань у фiзичнiй культурi;

ПРН-18 вмiє використовувати iнструменти демократичної правової держави в професiйнiй та громадській дiяльностi; застосовувати мiжнароднi та нацiональнi стандарти i практики в професiйнiй дiяльностi;

3. Структура дисциплiни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. <i>Теоретичнi основи маркетингу спортивно-оздоровчих послуг. Основнi концепцiї маркетингу спортивно-оздоровчої дiяльностi.</i>	Знати спортивно-оздоровчi послуги як категорiю соцiально-культурної сфери. Дiагностувати ринок спортивно-оздоровчих послуг та його особливостi. Знати поняття маркетингу та його основнi цiлi в системi фiзичної культури. Iсторiя маркетингу спортивно-оздоровчих та спортивних послуг. Передумови виникнення i розвитку маркетингу у вiтчизнянiй системi фiзичної культури. Визначати об'єкти маркетингу у сферi фiзичної культури. Функцiї i суб'єкти маркетингу у сферi фiзичнiй культури. Знати основнi напрями та особливостi маркетингової дiяльностi в галузi «Фiзична культура i здоров'я людини». Використовувати принципи маркетингу i управлiння маркетинговою дiяльностю у сферi фiзичної культури. Знати сучаснi концепцiї маркетингу у спортивно-оздоровчiй дiяльностi. Суть маркетингу у спортивно-оздоровчiй дiяльностi.	Ситуацiйнi вправи для контролю Тести вихiдного рiвня знань, • Контрольнi запитання, • Кейси, • завдання для iндивiдуальної роботи, • Завдання для самостiйної роботи
2.	Тема 2. <i>Поведiнка споживачiв спортивно-оздоровчих послуг на ринку. Спортивно-оздоровчi послуги в системi маркетингу</i>	Знати потреби i попит як основу маркетингової дiяльностi. Дiалектика формування попиту. Визначати потреби у маркетингу. Знати типологiю та основнi характеристики покупцiв спортивно-оздоровчих послуг. Визначати фактори, якi впливають на купiвельну поведiнку споживачiв спортивно-оздоровчих послуг. Здiйснювати процес вибору i прийняття рiшення про покупку	Ситуацiйнi вправи для контролю Тести вихiдного рiвня знань, • Контрольнi запитання, • Кейси, • завдання для iндивiдуальної роботи,

		<p>спортивно-оздоровчої послуги. Знати моделі послідовної купівельної поведінки на ринку спортивно-оздоровчих послуг. Визначати відмінні характеристики спортивно-оздоровчих послуг. Знати критерії класифікації та типології спортивно-оздоровчих послуг у маркетингу. Використовувати життєвий цикл оздоровчої послуги. Позиціонувати оздоровчі послуги на ринку. Визначати аспекти якості оздоровчих послуг. Впроваджувати фірмовий стиль оздоровчих послуг.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
<p>3.</p>	<p>Тема 3. <i>Конкуренція на ринку спортивно-оздоровчих послуг та цінова політика у сфері рекреаційно-оздоровчих послуг. Комунікативна політика спортивно-оздоровчої організації</i></p>	<p>Розрізнити поняття і види конкуренції на ринку рекреаційно-оздоровчих послуг. Знати фактори, які обумовлюють конкурентоспроможність оздоровчих послуг і організацій. Конкурентні стратегії спортивно-оздоровчих організацій і специфіка їх реалізації. Знати методику оцінки конкурентоспроможності оздоровчих послуг в рамках маркетингу. Визначати ціну: поняття, основні функції, маркетингове значення. Цінові проблеми ринку послуг галузі «Фізична культура і здоров'я людини»: основні підходи і стереотипи. Визначати цінову політику в маркетингу: суть і етапи її формування. Розрізнити фактори, які впливають на остаточну ціну оздоровчої послуги. Визначати цілі, стратегії та завдання цінової політики спортивно-оздоровчих організацій. Знати методи і процедури формування базової ціни на оздоровчі послуги. Основні методи адаптації ціни на оздоровчі послуги до умов ринку. Комунікація: поняття, основні функції. Суть, основні засоби і особливості маркетингових комунікацій. Комунікативні моделі в маркетингу. Інтегровані маркетингові комунікації. Створювати рекламу в системі маркетингових комунікацій. Public relation і пропаганда в системі маркетингу. Персональні продажі в</p>	<p>Ситуаційні вправи для контролю Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи</p>

		системі маркетингових комунікацій. Стимулювати збут оздоровчих послуг як засіб маркетингових комунікацій. Впроваджувати технологію комунікативної діяльності на ринку рекреаційно-оздоровчих послуг.	
4.	Тема 4. <i>Менеджмент у фізичній культурі та спортивно-оздоровча організація як відкрита система</i>	Знати поняття «менеджменту» у спортивно-оздоровчій діяльності. Знати предмет менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності. Диференціювати функції менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності. Розрізняти принципи менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності. Визначати методи менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності. Спортивно-оздоровча організація: поняття і класифікація. Організаційно-правові форми функціонування спортивно-оздоровчих організацій. Прибуткові організації. Неприбуткові організації. Аналізувати внутрішнє середовище спортивно-оздоровчої організації. Спортивно-оздоровча організація й зовнішнє середовище. Знати моделі спортивно-оздоровчих організацій як об'єкти управління. Спортивно-оздоровча організація як система.	Ситуаційні вправи для контролю Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. <i>Структура управління спортивно-оздоровчою організацією. Внутрішнє і зовнішнє середовище спортивно-оздоровчої організації як елемент менеджменту</i>	Визначати завдання проектування організацій. Знати принципи побудови організаційної структури. Формувати підрозділи організаційної структури. Визначати централізацію і децентралізацію побудови організаційної структури. Визначати обов'язки і повноваження, чинники, що впливають на побудову організаційних структур. Визначати типи і види організаційних структур та умови їх ефективного застосування у спортивно-оздоровчій організації. Знати загальну концепцію системи менеджменту спортивно-оздоровчих організацій. Формувати стратегічний менеджмент спортивно-оздоровчої організації. Формулювати місію спортивно-оздоровчої організації.	Ситуаційні вправи для контролю Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

		<p>Формулювати цілі спортивно-оздоровчої організації. Вибирати моделі ринкової поведінки. Змістовне формування стратегії. Вибір і оцінка оптимальних варіантів рішення проблем менеджменту спортивно-оздоровчих організацій. Знати основні показники ефективності менеджменту спортивно-оздоровчих організацій. Використовувати практичні рекомендації щодо ініціації і здійснення менеджменту в організації спортивно-оздоровчого профілю.</p>	
6.	<p>Тема 6. <i>Технологія створення спортивно-оздоровчої організації. Бізнес-план спортивно-оздоровчої організації.</i></p>	<p>Знати технологію створення спортивно-оздоровчої організації: загальна характеристика. Здійснювати процедуру вибору організаційно-правової форми спортивно-оздоровчої організації. Здійснювати процедуру інституціоналізації спортивно-оздоровчої організації. Процедура ліцензування діяльності спортивно-оздоровчої організації. Організаційні вимоги. Кваліфікаційні вимоги. Інформаційне забезпечення оздоровчої та спортивної діяльності. Особливі умови. Установчий договір спортивно-оздоровчої організації. Засновницький договір Повного товариства. Установчий договір товариства на вірі. Установчий договір товариства з обмеженою відповідальністю. Установчий договір про створення та діяльність Асоціації. Статут спортивно-оздоровчої організації. Знати сутність і призначення бізнес-плану. Зміст і загальна методологія розробки бізнес-плану. Структура бізнес-плану. Короткий опис проекту. Компанія. Ринок. Проект. План впровадження проекту.</p>	<p>Ситуаційні вправи для контролю Тести вихідного рівня знань, <ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи </p>

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття/семінарське/лабораторне	85

Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Заняття									ІЗ	СР	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Семінарські/ Практичні/ Лабораторні з-тя	5*	10**	10	10	10	10	10	10	10			85
Самостійна р-та											10	10
Індивідуальне завдання										5		5
Всього												100

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), спортивне обладнання та інше
Література:	
1. Белявцев М.І., Іваненко Л.М. Маркетинг. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 328 с.	

2. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: „Магнолія плюс”, Львів: „Новий світ – 2000”, 2003. 336 с.
3. Экономика массового спорта: Учебное пособие / Под. ред. В.В. Кузина. М.: Физическая культура, 2005. 299 с.
4. Экономика физической культуры и спорта: Учебное пособие / Под. общ. ред. Кузина В.В. М.: СпортАкадемПресс, 2001. 496 с.
5. Экономика физической культуры и спорта: учебное пособие / под. ред. Е.В. Кузьмичевой. М.: Физическая культура, 2008. 480 с.
6. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навчальний посібник. 2-е вид. Доп. і перероб. Львів: Національний університет „Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр „ІНТЕЛЕКТ +” Інституту післядипломної освіти), „Інтелект-Захід”, 2003. 352 с.
7. Криштанович С. Холявка В. Менеджмент і маркетинг у фізичній культурі і спорті : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. 176 с.
8. Липчук В.В., Дудяк А.П., Бугіль С.Я. Маркетинг: основи теорії та практики. Навчальний посібник. / За загальною редакцією В.В. Липчука. Львів: „Новий світ – 2000”, 2003. 288 с.
9. Менеджмент деятельности спортивных школ: учебное пособие / А.Б. Малинин, В.А. Малинин. М.: Физическая культура, 2008. 240 с.
10. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку. К.: Олімпійська література, 2007. 215 с.
11. Осовська Г.В., Копитова І.В. Основи менеджменту. Практикум: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 581 с.
12. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: Учебное пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. М.: «Физкультура и спорт», 2006. 464 с.
13. Степанова О.Н. Маркетинг в физкультурно-спортивной деятельности [Текст]: учеб. пособие / О.Н. Степанова. М.: Советский спорт, 2008. 480 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 407 тел. +38(0342) 59-60-19 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Ткачівська Інна Михайлівна, Кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	+380958308425 inna.tkachivska@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний
--------------------------	---

	<p>університет імені Василя Стефаника».</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) » – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p> <p>ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується</p>

	<p>«Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) –</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
--	---

Викладач: І.М. Ткачівська